

Knjigo o metalcih bi človek bolj pričakoval od kakšnih Skandinavcev, toda tale prihaja iz Latvije, države, ki nam je dala bend Skyforger, potem pa se seznam res velikih počasi konča. Nič za to, Jonevs se vseeno odloči napisati metalski slavospev latvijskemu kraju Jelgava in na začetku ne pozabi poudariti, da vse v knjigi temelji na resničnih dogodkih. Kot iztočnico za skok v leto 1994 vzame samomor Kurta Cobaina, ki res da ni metalec, a dovolj znana osebnost, da vrže na rit najstnike v dolgočasni Jelgavi. Glavni junak Janis začne tako preko Nirvane odkrivati vse bolj težke metalske bende.

Težko se je sicer prepričati, da Janis ni pravi pozer, saj nenehno išče načine, da bi postal pravi metalec. Začne brati druge knjige kot prej (»Zdaj sem moral brati kaj bolj čudaškega. Denimo Tujca ali Kugo Alberta Camusa«), drugače se oblači, potaplja se v »globoka« besedila depresivnih komadov in tako naprej. Pri tem deluje prav obupan, sam pa tega seveda ne opazi in se ima za največjega poznavalca, ko ga kolega razkrinka (»Ti si bil tisti, ki je še do nedavnega ves cajt jamral, kako je Cobain destruktiven strahopetec, Jackson pa kao plešoč humanist«) pa je iskreno začuden. Kasneje tudi priznava, da nekatere bende posluša na skrivaj, zato je še toliko bolj dvolično, ko se norčuje iz skupine metalcev, ki so navdušeni nad Pantero, saj je ta po njegovem preveč *mainstream*. Mogoče bi mislil drugače, če bi se zgodba dogajala točno deset let kasneje, ko je bil med koncertom umorjen njihov frontman Dimebag Darrell, ampak pustimo zdaj to. Na žalost je protagonist pravi hodeči stereotip metalca. S skupino prijateljev se počutijo nad vsemi, in sam jih nenehno nehote razkrinkava: »Dejansko je bilo dobro, da ni bilo na vrhu ne Nirvane ne Obituary, saj smo tako lahko raztrgali vse, kar se je znašlo na lestvici.«

Po drugi strani pa je Janis očitno oboževalec, celo malikovalec metalske glasbe: »Ta glasba ni bila podobna ničemur, kar sem že kdaj prej slišal. Ne, niti se mi ni zdelo mogoče, da bi takšna glasba sploh obstajala. To je bil čisto drugačen svet.« Na t. i. Borzo, skrivno lokacijo, kjer se srečujejo metalci, redno hodi po nove kasete in odkriva različne bende, pri čemer počasi prehaja od death metala do ultimativnega black metala, ki ga nazadnje popolnoma omreži. Tako Janis deluje kontradiktorno; po eni strani ima vse lastnosti pozerja, po drugi strani pa resnično obožuje metal. To lahko razložimo s preprosto tezo, da je pač najstnik, in njihovi motivi ljudem okrog njih niso vedno jasni, ali pa tudi s tem, da hoče avtor s takim likom narediti vtis na nekoga, ki se na metal ne spozna preveč. Možno je tudi, da se avtor iz te poze norčuje in se od metala distancira, toda to ni v skladu z razdelano metalsko »ikonografijo«. Vsekakor je škoda, da je protagonist predstavljen tako nasprotujoče si – v enem trenutku zasije njegova predanost, že v naslednjem ga pokopljeta njegova plehkost in patetičnost.

Zadnje pride do izraza predvsem v zadnji tretjini knjige, ko ga srečamo na prvem koncertu velikih Skyforger (ki takrat seveda še niso znani). Glavni junak med njihovim debijem zadeto sedi na tleh: »Tako so se naznanili Skyforger in usojeno jim je bilo postati najslavnejši latvijski bend vseh časov in vseh svetov. Jaz pa jih nisem slišal in nisem videl. Pozneje sem seveda postal pravi oboževalec in sem vsakomur, tudi sebi, razlagal o tem prvem koncertu.« Bend je imel prvi koncert leta 1995, zgodba pa se zaključí takoj po tem, tako da je Janis kot metalec očitno zdržal dobro leto. To potrjuje tudi epilog, v katerem je že odrasel in se spominja »starih časov«: »Od zgodnje mladosti te glasbe nisem več poslušal. [...] Nisem jim sledil, pozabil sem nanje in si ostrigel lase. V resnici ni od vsega ostalo nič.« – kot da ti, če ti je metal res všeč, ne more biti všeč še naslednjih 80+ let. Seveda ni nujno, toda od nekoga, ki deluje tako predan kot Janis z vsemi svojimi kasetami in norimi koncertnimi izkušnjami, bi se kaj takega pač pričakovalo.

Ima pa knjiga seveda nekatere neprecenljive kvalitete, ena izmed njih je zagotovo podrobna zgodovina latvijskega metala, pa tudi vpeljevanje lokalnih znamenitosti v zgodbo. Tudi sicer je delo prava metalska enciklopedija, ki leto 1995 izpostavlja za zlato dobo, najdemo celo razpredelnico z najboljšimi primerki posameznih zvrsti iz tistega leta. Latvijski metal bendi nastajajo in razpadajo pred našimi očmi, nekateri se dvignejo in postanejo znani, ostali – kot naš protagonist – končajo bolj neslavno in se usmerijo drugam. Konec koncev pa je, če odmislimo metal, to še ena knjiga o odraščanju, ki jo bolj kot glavni junak pokvari klišejski konec s spominjanjem na nora najstniška leta. Ta razvrednoti prejšnje dogajanje, vse z namenom, da

bi nas opomnil, da je treba v resničnem odraslem svetu pokopati najstniške ideale ali pa bo svet pokopal nas. Realno, a nepotrebno, pustite nam raje metal!

Avtorica: Veronika Šoster

{fshare id=2522}